

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 12.december 2012

TALEPUNKT

(Det talte ord gælder)

Tale til samråd d. 12. december 2012 i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om spørgsmål H (Fremtidssikring af mærket ”Lurpak”, også efter en eventuel overdragelse af rettighederne til mærket til Arla)

Spørgsmål H

Ministeren bedes redegøre for, hvordan ministeren vil sikre, at det stærke brand ”Lurpak” kan bevare sin styrke og integritet som et dansk kvalitetsprodukt i fremtiden, og efter en eventuel overdragelse til Arla og deraf følgende mulighed for, at ”Lurpak” produkter produceres andre steder end i Danmark i en ringere kvalitet.

Svar

Indledning

Tak for anledningen til at komme over og tage en drøftelse med udvalget omkring Lurpak.

Lurpak er en del af en større gruppe

lurmærker – både fællesmærker, varemærker, designrettigheder og domænenavne, og de udgør samlet den juridiske beskyttelse af varemærkerettighederne til ”Lurmærkerne”.

Lurpak er jo et stærkt brand – både i Danmark og i udlandet. Det er jeg meget enig med spørgsmålsstilleren om.

Men hvordan fremtidssikres ”Lurpak” som et stærkt brand og

vil en overdragelse af rettighederne til Arla have indflydelse på den position?

Og vil en overdragelse til Arla åbne for, at ”Lurpak” produkter i fremtiden kan produceres andre steder end i Danmark eller i en ringere kvalitet?

Det synes jeg faktisk er relevante spørgsmål.

Kort historisk overblik

Men for at give svaret perspektiv så vil jeg gerne først lige kort skitsere – for det kan godt være, at det ikke er alle, der lige husker historien omkring Lurpak, og i hvert fald er noget af ”lur-historien” fra før alle vi blev født.

For det blev faktisk skabt og udviklet af erhvervet i 1901.

I 1906 valgte erhvervet at overdrage administrationen af mærket til staten.

I 1911 blev det registreret som et fællesmærke og

Lurmærkerne er siden benyttet på forskellige landbrugsprodukter, for eksempel smør, ost og sågar bacon, så vidt jeg har forstået.

I 1988 gjorde EU-Kommissionen Danmark opmærksom på, at det blev opfattet som en handelshindring, at importerede råvarer ikke kunne få Lurmærkernes kvalitetsstempel.

Så for at bevare den eksklusivitet, der ligger i lurmærkernes danske produktion, så blev administrationen af mærkerne i 1991 - efter aftale med erhvervet - overdraget til Mejeriforeningen.

Dermed var det ikke statsligt længere.

Et vilkår for overdragelsen var, at Mejeriforeningen ikke uden Fødevareministeriets samtykke kan overdrage rettighederne til andre.

Og da ministeriet stadig havde indflydelse på administrationen af mærkerne og da der stadig var tale om statslige kvalitetsmærker, så fandt EU-Kommissionen dengang ikke, at

overdragelsen af administrationen af mærkerne var tilstrækkelig.

Så der var stadigvæk tale om en handelshindring.

I 1997 vedtog Folketinget så en ændring af mælkeproduktloven, hvor spørgsmålet om privatiseringen af Lurmærkerne var en del af baggrunden.

Lurmærket blev derfor endelig overdraget til Mejeriforeningen i 1997 og er så siden – igen – et privat ejet mærke.

Overdragelsesaftalen viser:

For det første at alle rettigheder og forpligtelser i Danmark og i udlandet forbundet med Lurpak-mærket endeligt er overdraget til Mejeriforeningen.

Foreningen er juridisk ejer af mærkerettighederne og har alle forpligtelser, der følger med.

For det andet viser aftalen, at enhver virksomhed i Danmark, der er godkendt til forarbejdning af mælkeprodukter, skal have adgang til at benytte mærkerne, hvis virksomheden opfylder de betingelser for mærkernes konkrete anvendelse, som er

fastsat af Mejeriforeningen.

Det gælder også for virksomheder, som ikke er medlemmer af Mejeriforeningen.

For det tredje siger aftalen, at Landbrug & Fødevarer er klageinstans for uenigheder om producenternes adgang til at benytte Lurmærkerne.

Og endelig skal Mejeriforeningen have Fødevareministeriets samtykke for at kunne videreoverdrage mærkerettighederne til andre.

Og det vil sige, at jeg ikke som fødevareminister har mulighed for at blande mig i, hvordan Mejeriforeningen varetager opgaven, som indehaver af rettighederne til mærkerne.

Det er helt op til Mejeriforeningen at vedligeholde sine rettigheder til lurmærkerne - herunder at fastlægge og udvikle det regelsæt, som ligger bagved og som understøtter mærkevarens særlige kvalitet. Det skal ske under hensyn til de varemærkeretlige regler og anden relevant lovgivning, det vil sige også EU-reglerne.

Fødevareministeriet og jeg er orienteret om, at Arla har fremlagt et forslag for Mejeriforeningens bestyrelse om at indgå aftale om Arlas overtagelse af Lurmærkerne.

Forslaget blev præsenteret for Mejeriforeningens medlemmer på et ekstraordinært møde.

Og bestyrelsen i Mejeriforeningen har siden bedt et udvalg om i fællesskab at forhandle med den største bruger Arla om vilkårene for en eventuel overdragelse af Lurmærkerne til Arla.

Som jeg har forstået det, består udvalget af alle de nuværende danske producenter af Lurpak produkter: Thise Mejeri, Bornholms Andelsmejeri og Nørup Mejeri.

Udvalgets model forventes at blive præsenteret for medlemmerne i Mejeriforeningen på en ekstraordinær generalforsamling den 18. december.

Fødevareministeriet forventer herefter at blive præsenteret for et konkret aftaleudkast.

På anmodning fra producenterne Arla Foods, Thise Mejeri og Mejeriforeningen har jeg så holdt et møde med ledende repræsentanter fra virksomhederne, hvor jeg blev orienteret om

den sag.

Jeg har også holdt møde med andre parter, herunder Bornholms Andelsmejeri, som har udtrykt bekymring over udsigterne til en eventuel overdragelse af mærkerne til Arla.

På mødet med producenterne af Lurpak tilkendegav jeg:

at Fødevareministeriet vil forholde sig til et konkret aftaleudkast, det udestår stadigvæk,

at aftaleudkastet skal analyseres nærmere af juristerne i ministeriet,

at jeg vil inddrage Erhvervs- og Vækstministeriet for at belyse potentielle konkurrencemæssige aspekter i sagen,

at jeg vil inddrage Kammeradvokaten, for at få juridisk rådgivning, og

at Landbrug & Fødevarer som høringsinstans, skal høres i sagen, fordi de er jo er klageinstans i forhold til Lurmærkerne.

Jeg er blevet spurgt, om en overdragelse til Arla vil medføre en øget risiko for udvanding af mærkerne, ved at en udenlandsk produktion af Lurpak produkter muliggøres.

Der vil jeg sige, at i dag er det sådan, at

Lurmærkerne er forbeholdt virksomheder, der er etableret i Danmark som mejerivirksomheder og er godkendt af de danske myndigheder.

Det er ikke et vilkår for overdragelsesaftalen mellem staten og Mejeriforeningen, at mælken skal være dansk. Det fremgår så, af Mejeriforeningens krav til anvendelsen af Lurmærkerne. Men det kan de jo ændre.

Så svaret afhænger af et konkret aftaleudkast og så af den efterfølgende juridiske vurdering.

Politisk fremtidssikring

Lurpak er jo et brand, der er ejet af det danske mejerierhverv og er en stærk dansk eksportvare.

Derfor er det vigtigt, at Lurpak-brandet videreføres og vedligeholdes optimalt.

Jeg ser det derfor som Mejeriforeningens og mælkeproducenternes og mejeriernes opgave i fællesskab at løfte og fremtidssikre kvaliteten i varerne og dermed sikre ”Lurpak” for fremtiden - som et internationalt kendt og skattet brand.

Så den situation, jeg er i lige nu, er, at jeg afventer at det endelige aftaleudkast bliver forelagt mig.

Når der foreligger det aftaleudkast, så vil jeg få foretaget en juridisk gennemgang, jeg vil inddrage Erhvervs- og Vækstministeriet – altså konkurrencemyndighederne - og jeg vil inddrage Kammeradvokaten - og faktisk, så kan jeg først *der* tage stilling til, om jeg kan give samtykke til overdragelse af Lurmærkerne.

Det er først i *den* situation, at jeg konkret kan tage stilling til det.